

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران
ایرانداک

نقش ایرانداک در کاهش بدرفتاری های علمی

۶	ارائه پیشنهاد به نهادهای حاکمیتی
۸	راه اندازی سامانه
۱۲	طرح پژوهشی
۱۶	انتشار کتاب
۲۲	برگزاری میزگرد و سخنرانی علمی
۲۶	برگزاری کارگاه و دوره آموزشی
۳۰	راه اندازی کیان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

■ مقدمه

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران به عنوان آرشیو ملی پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانش‌آموختگان تحصیلات تکمیلی کشور، همواره با دغدغه پشتیبانی از حقوق معنوی پدیدآوران و دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور در این زمینه روبه‌رو بوده است. از این رو، افزون بر پی‌گیری زیرساخت‌های فنی برای کشف و پیش‌گیری از سرقت علمی، این موضوع دست‌مایه فعالیت‌هایی در ایرانداک شده است. در این گزارش به برنامه‌های ایرانداک برای کاهش بدرفتاری‌های علمی در هشت محور پرداخته شده است.

ارائه پیشنهاد به
نهادهای حاکمیتی

- پیشنهاد «آئین‌نامه اصالت‌سنجی مدارک تحصیلی» به شورای عالی انقلاب فرهنگی؛
- پیشنهادیه «بررسی بدرفتاری علمی در نگارش نوشتارهای دانشگاهی: عوامل موثر بر کسب و کار سایه‌نویسی پایان‌نامه، رساله، و مقاله» به شورای عالی انقلاب فرهنگی؛
- ارائه «پیش‌نویس سند حقوق مالکیت فکری» به شورای عالی فضای مجازی؛
- طراحی و اجرای «نظام ارزیابی و رتبه بندی پایگاه‌های داده علمی، پژوهشی، و فناوریانه»، با همکاری معاونت محتوای مرکز ملی فضای مجازی؛
- تکمیل «پایگاه داده پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها» با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛ و حوزه‌های علمیه؛
- طراحی و اجرای «پایگاه داده مدیریت اطلاعات طرح‌های پژوهشی و فناوری کشور»؛
- طراحی، راه‌اندازی، نگهداری، روزآوری، و پشتیبانی «سمپ: سامانه ملی اطلاع‌رسانی پژوهش‌ها» بنا به پیشنهاد معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و به استناد ماده ۳۳ قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد و اصل ۱۳۸ قانون اساسی.

راه اندازی سامانه

□ سامانه ثبت

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران (ایرانداک) از سال ۱۳۸۶ و بر پایه بخشنامه وزیر محترم علوم، تحقیقات و فناوری وقت (به شماره ۴۳۸۹/۱۲۲۳۸ تاریخ ۱۳۸۶/۸/۲۰) پایگاه ثبت پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها را در نشانی sabt.irandoc.ac.ir راه‌اندازی کرده و تا دی ماه سال ۱۳۹۴ نزدیک به ۲۵۰ هزار پایان‌نامه و رساله و بیش از ۲۲۰ هزار پروپوزال (پیشنهادیه) در این سامانه ثبت شده است.

□ سامانه گنج

پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران بر پایه جایگاه ملی خود در ساخت گنجینه علمی ایرانیان، پایگاه‌های اطلاعات علمی گوناگونی را با بیش از ۸۰۰ هزار رکورد اطلاعاتی با مشارکت دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها سازمان داده است و در نشانی ganj.irandoc.ac.ir به جامعه علمی کشور ارائه می‌کند.

تعداد کاربران پایگاه اطلاعاتی پژوهشگاه در حال حاضر ۵۲۳۰۰۰ نفر است.

در پاسخ به خواست جامعه علمی کشور برای هدفمندسازی و افزایش کارایی و اثربخشی پژوهش‌ها، این پژوهشگاه سامانه پیشینه پژوهش را با پشتوانه در حال افزایش ۳۰۰ هزار عنوان از پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها از آبان ۱۳۹۳ راه‌اندازی کرده و در نشانی pishineh.irandoc.ac.ir در اختیار همه پژوهشگران کشور قرار داده است. راه‌اندازی سامانه پیشینه پژوهش، گامی در کمک به پیشبرد پژوهش و گسترش علم و فناوری با آگاهی از پژوهش‌های انجام شده و زمینه‌سازی برای پیش‌گیری از دوباره‌کاری در پژوهش است. در این سامانه، با دریافت عنوان و کلیدواژه‌های پژوهش از کاربر، با جست‌وجوی کارشناسان آموزش‌دیده در پایگاه اطلاعات گنج، اطلاعات پایان‌نامه‌ها و رساله‌های انجام شده به آگاهی کاربر می‌رسد.

برای اطمینان از یکتا بودن پیشینه پژوهش تاکنون به ۷۵۰۰۰ درخواست پاسخ داده

شده است.

برای اجرای سیاست‌های کلی علم و فناوری و در پاسخ به خواست جامعه علمی کشور برای گسترش اخلاق علمی و حمایت از مالکیت فکری و معنوی و همچنین پیش‌گیری از بدرفتاری‌های علمی، به ویژه سایه‌نویسی و دستبرد علمی در تدوین پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تحصیلات تکمیلی، این پژوهشگاه سامانه «همانندجو» را با پشتوانه متن کامل و در حال افزایش تازه‌ترین پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها (۱۳۸۷-۱۳۹۴) در نشانی tik.irandoc.ac.ir راه‌اندازی کرده و برای اجرا در اختیار دانشگاه‌ها قرار داده است. همانندجویی در نوشتار پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها، گامی در کمک به نگه‌داشت حقوق پدیدآوران و گسترش علم و فناوری و زمینه‌سازی برای دسترسی آزاد همگان به اطلاعات است. «همانندجو» با جست‌وجوی خودکار در متن کامل پایان‌نامه‌ها و رساله‌های موجود در ایرانداک، نوشته‌های همانند را بازیابی و اندازه‌هماندی و منبع اطلاعات همانند را نمایش می‌دهد.

طرح پژوهشی

□ بررسی و تبیین مفاهیم، مسائل، و رهنمودهای اخلاق پژوهش در فضای مجازی (مورد پژوهش: تهیه و تدوین منشور اخلاق پژوهش کیان در فضای مجازی)

فضای مجازی، فرصتهای جدیدی را برای تعامل دانشمندان و محققان کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه پدید آورده است. گسترش استفاده از اینترنت به عنوان یک آزمایشگاه تحقیقاتی جهان گستر و رسانه‌ای در خدمت فعالیت‌های پژوهشی، موجب پیدایش موضوعات و مسائل اخلاقی نوظهور و متعددی گردیده است. از این رو، شناخت و بررسی مفاهیم، تجزیه و تحلیل مسائل اخلاقی و به کارگیری اصول و رهنمودهای اخلاق پژوهش در تحقیقات مبتنی بر فضای مجازی، پیچیدگیهای خاص خود را دارد. در طرح پژوهشی «بررسی و تبیین مفاهیم، مسائل، و رهنمودهای اخلاق پژوهش در فضای مجازی» به گردآوری، تجزیه و تحلیل آرای و نظرات محققان و مؤسسات پژوهشی و همچنین مسائل و موضوعات اخلاقی مطرح در حوزه اخلاق پژوهش در فضای مجازی پرداخته می‌شود. روش‌شناسی پژوهش در این طرح، تحلیل محتوای کیفی است. با استفاده از این روش تلاش می‌شود با مراجعه به منابع و مراجع تخصصی، اصیل و روزآمد، به بررسی و تبیین مفاهیم، مسائل، و رهنمودهای اخلاق پژوهش در فضای مجازی پرداخته شود. فرآیند پژوهش در این طرح، شامل کار با نظریه‌ها، گزاره‌ها، سازماندهی و ترکیب آنها، کشف نکات مهم و مبنایی و تبیین آنها در قالب تجزیه و تحلیل‌هایی مستند و حصول نتایج مناسب به عنوان رهنمودهای اخلاقی کارآمد در مواجهه با مسائل اخلاق پژوهش در فضای مجازی است.

□ **سرقت علمی و قوانین و مقررات حاکم بر آن در ایران: بررسی وضع موجود و ارائه راهکار**

سرقت علمی در سال های اخیر در ایران شتاب گرفته و در قالب سرقت از پایان نامه ها و مقالات و کتاب های دانشگاهی نمود روشن تری دارد. هدف از این پژوهش بررسی و روشن ساختن این نکته است که آیا قوانین و مقررات کنونی ایران برای جلوگیری از ارتکاب این گونه از سرقت بسنده است یا نه و اگر هست چرا این امر همچنان در حال گسترش است و اگر نیست از چه راهکارهایی می توان به نقطه ای رسید که به لحاظ قانونی انجام سرقت علمی متوقف و یا کند شود.

□ **سرقت علمی در میان دانشجویان دانشگاه ها: مطالعه مرور سیستماتیک و متاآنالیز**

سرقت علمی به عمل و یا فعالیت برداشت ایده، کار و ... از شخصی و ارائه آن به نام خود گفته می شود و همان سرقت ادبی است (فرهنگ لغت اکسفورد، ۲۰۱۰). موسسات علمی به طور مکرر این مسئله را تاکید کرده اند و سعی کرده اند استراتژی برای کاهش سرقت علمی در میان دانشجویان و محققان خود بکار گیرند. از دیرباز مسئله سرقت ادبی وجود داشته، لیکن با توجه به شرایط رقابتی حاکم بر محیط های آموزشی و پژوهشی و بستری که با استفاده از فناوری های رایانه ای و به ویژه اینترنت مهیا شده است، مراکز آموزشی و پژوهشی دنیا در مورد افزایش میزان تقلب و دستبرد علمی، نگرانی های روزافزونی دارند. البته فناوری، در زمینه افشای تخلفات پژوهشی نیز نقش تعیین کننده ای داشته است. برای نمونه می توان به نرم افزارهای مختلف در حوزه کشف تقلب علمی همچون همانندجو اشاره کرد. مسئله مهم این است که چگونه می توان با برنامه ریزی درست و منطقی سرقت علمی در بین دانشجویان را کاهش داد. لذا این تحقیق برآنست تا چارچوبی جهت کاهش مصادیق سرقت علمی در کشور ارائه دهد. اهداف دیگر این تحقیق شامل تعیین مصادیق سرقت علمی در بین دانشجویان دانشگاه های جهان، تعیین بیشترین نوع سرقت علمی در بین دانشجویان، تعیین میزان مصادیق سرقت علمی در بین دانشجویان، بررسی میزان سرقت علمی بر اساس

ویژگیهای جمعیت شناختی دانشجویان و بررسی تفاوت‌های سرقت علمی در بین دانشجویان کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه است.

□ طرح پژوهشی بررسی بدرفتاری علمی در نگارش نوشتارهای دانشگاهی: عوامل مؤثر بر

کسب و کار سایه‌نویسی پایان‌نامه، رساله، و مقاله

پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویی را می‌توان مهمترین اثر دانشجو در طول یک دوره تحصیلی به شمار آورد. به‌واسطه این آثار، عملکرد آموزشی، پژوهشی، و حرفه‌ای دانشجویان ارزیابی شده و به آنان مدرک تحصیلی خاصی ارائه می‌شود. بنابراین، نگارش این آثار توسط خود دانشجویان دارای اهمیت بسیاری است. با این حال، برخی دانشجویان افراد دیگری را برای نگارش پایان‌نامه‌شان به استخدام می‌گیرند و نامی از پدیدآور اصلی در اثر نمی‌آورند؛ این پدیده، که سایه‌نویسی دانشگاهی نام دارد، نوعی بدرفتاری علمی/دانشگاهی است و در شمار کج‌روی‌های اجتماعی دسته‌بندی می‌شود. واکاوی چستی، چگونگی، و چرایی این پدیده، هدفی است که در پژوهش حاضر پیگیری شده است. برای دستیابی به اهداف پژوهش، پژوهشگران در چارچوب رویکرد کیفی، با مهمترین کنش‌گران این پدیده، یعنی دانشجویان سفارش‌دهنده پایان‌نامه و سایه‌نویس‌ها، مصاحبه کرده‌اند. سپس، داده حاصل از مصاحبه با شش مشتری و ۱۰ سایه‌نویس کدگذاری، الگویابی، و دسته‌بندی شده است. بر اساس یافته‌های پژوهش، چستی سایه‌نویسی در هفت محور (عناوین شغلی، دامنه سایه‌نویسی، سایه‌نویس کیست، کانال آشنایی با سایه‌نویسی، اقتصاد سایه‌نویسی، مشتری کیست، و نگرش در مورد سایه‌نویسی)، چگونگی سایه‌نویسی در هفت محور (بازاریابی، اعتماد، فرایند نگارش سایه‌نویسی، ارتباط مشتری و سایه‌نویس، تحویل اثر، ارتباط با استاد، و دفاع از اثر)، و چرایی سایه‌نویسی در پنج محور (انگیزه سایه‌نویس، انگیزه مشتری، نقش نظام آموزشی، نقش دانشگاه، و نقش اساتید) قابل بررسی است.

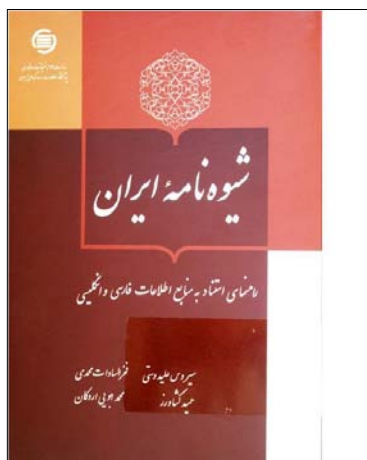
انتشار کتاب

□ شیوه‌نامه ایران

کتاب شیوه‌نامه ایران، به‌عنوان راهنمای استناد به منابع فارسی و انگلیسی به صورت نویسنده – تاریخ بوده و افزون بر آن، روش استناد به انواع منابع را در شکل‌های چاپی و الکترونیکی تشریح و برای آنها مثال‌هایی ارائه می‌کند.

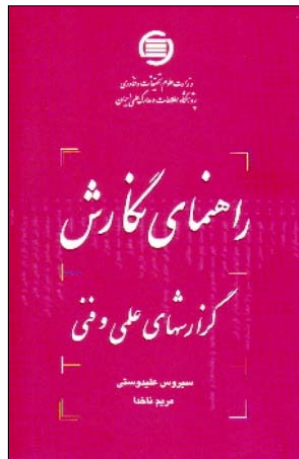
شیوه‌نامه ایران، تاکنون سه نوبت به‌صورت چاپی و در سال جاری به‌صورت تمام‌متن و رایگان در وب‌گاه پژوهشگاه منتشر شده است.

نسخه الکترونیکی این کتاب بر روی پایگاه وب ایرانداک در دسترس عموم قرار گرفته است.

□ راهنمای نگارش گزارش‌های علمی و فنی

گزارش‌های علمی و فنی نتایج پژوهش‌های بنیادی یا کاربردی را انتقال می‌دهند و از تصمیم‌گیری‌های بعدی برپایه آن نتایج پشتیبانی می‌کنند. هر گزارش، اطلاعات لازم را برای تفسیر، کاربرد و اشاعه نتایج یا فنون یک پژوهش داراست. هدف اصلی چنین گزارش‌هایی اشاعه نتایج فعالیت‌های علمی و فنی و ارائه پیشنهادهاى عملی است. کتاب راهنمای نگارش گزارش‌های علمی و فنی الگویی را برای نگارش و سازماندهی این گزارش‌ها به زبان فارسی ارائه می‌کند. بخش مقدمه، کلیاتی را درباره این گزارش‌ها در بر می‌گیرد. سپس عناصر پیشنهادی گزارش‌ها توضیح داده می‌شوند. در پایان نیز پاره‌ای از ملاحظات مربوط به محتوای گزارش‌های علمی و فنی ارائه می‌گردد.

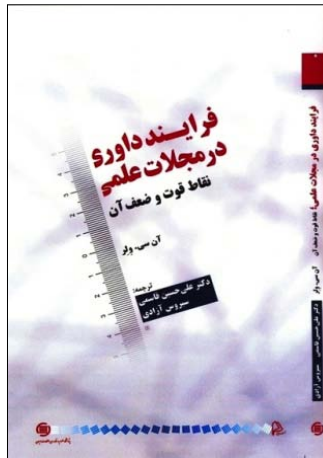
□ اصول طرح تحقیق و روش‌شناسی

این کتاب شامل اطلاعات کاربردی دربارهٔ چگونگی طرح و برنامه‌ریزی و اجرای پژوهش، گردآوری داده‌ها و راهکارهای سنجش و اندازه‌گیری است. همچنین رویکردهای پژوهشی و روش‌های تفسیر و اشاعهٔ نتایج پژوهش را به‌طور مفصل بیان می‌کند. این کتاب بیان کامل ویژگی‌های یک طرح تحقیقاتی خوب، از نقطهٔ آغاز تا نحوهٔ ارائهٔ نتایج آن است. از برجستگی‌ها و نقطه‌قوت‌های این کتاب افزون بر گزارش کامل و تفصیلی ویژگی‌های طرح تحقیقاتی، این است که هر بخش دارای خلاصه و کادرهایی برای مراجعهٔ سریع است. به‌طوری که خواننده می‌تواند در زمان کوتاهی، به‌طور اجمالی از آن بهره‌مند شود.

□ فرایند داوری در مجلات علمی: نقاط قوت و ضعف

این کتاب را نخستین کتاب مهمی می‌دانند که به ارائه تحلیلی جامع و عمیق از روند بررسی آثار در نشریات علمی پرداخته است. نویسنده کتاب خانم «آن سی. ولر» (دانشیار و معاون مدیر در کتابخانه علوم بهداشتی دانشگاه ایلینوی در شیکاگو) یک بررسی روشمند، دقیق، و نظام‌مند از مطالعات منتشرشده مربوط به داوری آثار در بخش‌های گسترده زیر ارائه می‌دهد: مطالعات عمومی در موضوع میزان رد آثار، مطالعات انجام‌شده در باب سردبیران، مطالعات انجام‌شده در باب نویسندگان و مطالعات انجام‌شده در باب داوران. کتاب با بررسی مدل‌های جدیدی از فرایند داوری آثار با هدف تقویت فرایند ارتباطات علمی در روند گذار این فرایند از محیط چاپی به محیط الکترونیکی به پایان می‌رسد. کتاب «فرایند داوری در مجلات علمی» اثر منحصر به فردی است که برای سردبیران، داوران، ناشران، حرفه‌مندان مجامع علمی تخصصی، نویسندگان، پژوهشگران، کتابداران، و همه کسانی که با فرایند تولید، خرید، و اشاعه متون و تولیدات علمی مربوط هستند، سودمند خواهد بود.

□ سواد اطلاعاتی

ضرورت روی آوردن به سواد اطلاعاتی به عنوان یکی از مهم‌ترین پیش‌نیازهای گام نهادن در وادی عصر اطلاعات از یک سو و نبرد منسجم در زمینه سواد اطلاعاتی، انگیزه اصلی طرح‌ریزی و تدوین این کتاب را شکل داده‌اند. سواد اطلاعاتی به مجموعه توانمندی‌هایی اطلاق می‌شود که افراد را قادر می‌سازد نیاز به اطلاعات را تشخیص دهند و پس از جایابی و دست‌یابی به اطلاعات مورد نیاز، آن‌ها را مورد ارزیابی قرار داده و به گونه‌ای مؤثر و با رعایت حقوق مالکیت معنوی مورد استفاده قرار دهند. این مجموعه با هدف ایجاد بینش برای طراحی، توسعه و اجرای دوره‌های آموزشی سواد اطلاعاتی از سوی مؤسسه‌ها و مراکز آموزشی کشور با افزودن واحد درسی با عنوان سواد اطلاعاتی در برنامه تحصیلی یا تغییر سرفصل‌های دروس با هدف تربیت افراد با سواد اطلاعاتی و خود راهبر در قالب چهار فصل و یک پیوست تهیه و تدوین شده است.

برگزاری میزگرد و

سخنرانی علمی

□ سرقت علمی در پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها

ایرانداک به عنوان آرشیو ملی پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانش‌آموختگان تحصیلات تکمیلی کشور، همواره با دغدغه پستیانی از حقوق معنوی پدیدآوران و دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور در این زمینه روبه‌رو بوده است. از این رو، افزون بر پی‌گیری زیرساخت‌های فنی برای کشف و پیش‌گیری از سرقت علمی، این موضوع دست‌مایه گفتمانی در میان صاحب‌نظران این حوزه نیز گردیده است.

ایرانداک تاکنون سه میزگرد تخصصی با حدود ۱۰۰ نفر شرکت‌کننده در این زمینه برگزار کرده است. این سه میزگرد در سه محور آثار و پیامدهای سرقت علمی در پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها، نقش نظام آموزشی در این زمینه، و مقابله نرم‌افزاری با سرقت علمی برگزار شده‌اند.

□ اخلاق پژوهش و نگارش

وقتی صحبت از اخلاق پژوهش می‌شود مبحث تلفیق و تفکیک پژوهش و نگارش مطرح است و آن اینکه علم تا زمانی مبسوط نباشد قابل ارزیابی نیست و تا ارزیابی نشود به علیت نمی‌رسد بنابراین تحقیق و نگارش دو وجه و متمم یکدیگر هستند و زمانی که از نگارش علمی صحبت می‌کنیم به محتوای نگارش توجه داریم. بحث اخلاق پژوهش در متون و منابع، به صورت عام و با اشاره به مفاهیم کلی مانند صداقت، گشودگی ذهن و یکپارچگی و جامعیت مطرح شده است که هیچ کدام گویای تعریف اخلاق پژوهش نیست.

□ رعایت حق مؤلف در پایان‌نامه‌ها و رساله‌های الکترونیکی

با انتشار الکترونیکی آثار به ویژه رقمی سازی پایان‌نامه‌ها و رساله‌های الکترونیکی (ای.تی.دی)، موضوع حق مؤلف در این محیط به عنوان مانع مهمی مطرح می‌شود. هدف، ارائه الگویی برای اجرای بهتر حقوق سایر مولفان پایان‌نامه‌ها در سامانه ملی پایان‌نامه‌ها متعلق به پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران است. سامانه برای رعایت حقوق سایر مولفان پایان‌نامه‌ها نیازمند توجه به مولفه‌های حقوقی و مذهبی، حقوق مالکانه پایان‌نامه، مولفه‌های پژوهشی، مولفه‌های آموزشی و اخلاقی، مولفه‌های فرهنگی و اجتماعی، مولفه‌های اجرایی، اداری و منابع انسانی، مولفه‌های فنی و مولفه‌های زیرساخت‌های فنی-نرم‌افزاری است.

برگزاری کارگاه و

دوره آموزشی

ایرانداک در زمینه کاهش بדרفتاری‌های علمی کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی کوتاه مدتی برگزار کرده که برخی از آنها در جدول زیر آمده است.

ردیف	عنوان دوره
۱	آی اس آی در نظریه و عمل (مشترک با ادکا)
۲	آشنایی با مهارت‌های تدوین و نگارش پایان‌نامه
۳	آشنایی با سواد اطلاعاتی
۴	آشنایی با شیوه‌های تولید و چاپ مقاله‌های علمی در مجله‌های آی.اس.آی
۵	آشنایی با منابع اطلاعاتی داخل کشور
۶	آشنایی با نحوه نگارش پیشنهاد تحقیق (پروپوزال نویسی)
۷	استخراج مقاله علمی پژوهشی از پایان‌نامه، رساله و طرح پژوهشی
۸	استراتژی جست‌وجو و دستیابی به اطلاعات در اینترنت
۹	اسلوب ویراستاری کتاب، مقاله و پایان‌نامه
۱۰	اصول و روش تحقیق
۱۱	پروپوزال نویسی و پایان‌نامه نویسی
۱۲	پژوهش در محیط وب
۱۳	تئوری و تحقیق: شناخت مبانی پژوهش
۱۴	روش تحقیق
۱۵	روش‌های جلوگیری از سرقت علمی
۱۶	شیوه انجام پژوهش و نگارش پایان‌نامه در رشته‌های علوم انسانی و اجتماعی
۱۷	شیوه نگارش مقالات علمی پژوهشی و ترویجی برای نشریات فارسی زبان
۱۸	طراحی و اجرای پژوهش مولد و ماندگار: مبانی، اصول و آموزه‌های عملی

ردیف	عنوان دوره
۱۹	مبانی استناد در نوشته‌های علمی بر اساس شیوه‌نامه ایران
۲۰	مدیریت و داده کاوی اطلاعات علمی
۲۱	مهارت‌های تدوین و انتشار مقاله های علمی - پژوهشی به زبان انگلیسی
۲۲	نحوه داوری مقالات علمی پژوهشی و علمی ترویجی برای نشریات فارسی زبان
۲۳	نگارش و طراحی پوستر برای ارائه در کنفرانس های علمی

راه اندازی کیان

(کانون درستی و اخلاق پژوهش ایران)

کانون درستی و اخلاق پژوهش ایران (کیان)

kian.irandoc.ac.ir

راه‌اندازی کانون درستی و اخلاق پژوهش ایران (کیان) با هدف ترویج و اشاعه اصول درستی و اخلاقی پژوهش در ایران از سوی گروه اخلاق اطلاعات انجمن علمی مدیریت اطلاعات ایران، پژوهشگاه علوم و فناوری اطلاعات ایران و مرکز تحقیقات و سیاست علمی کشور گام مهمی در فرهنگ‌سازی عدم تخلفات به‌شمار می‌آید. «کیان» در مسیر دستیابی به هدف خویش، پذیرای همه پژوهشگران و استادانی است که دلسوزانه دغدغه اخلاقی شدن پژوهش کشور را دارند و باور دارند تنها در سایه اراده، اتکا به پیشینه بلند اخلاق ایرانی، تلاش، آموختن و تعهد است که می‌توان به بار نشستن پژوهش درست و اخلاقی را به نظاره نشست.

«کیان» به دنبال اخلاقی کردن فضای پژوهش جامعه است و این هدف را با شیوه‌های پذیرفته شده در نهادهای مشابه دنبال خواهد کرد، تا بتواند بر کیفیت پژوهش‌ها، و اعتبار اخلاقی پژوهشگران کشور در مجامع جهانی بیافزاید.

کیان در نظر دارد، در راستای اهداف خود برنامه‌های زیر را اجرایی نماید:

- آگاه‌سازی جامعه از اصول علمی و حرفه‌ای اخلاق پژوهش با بیانی ساده و شفاف؛
- ارائه خدمات آموزشی و مشاوره در زمینه اخلاق و درستی پژوهش با بیان کردن

نمونه؛

- بررسی کارشناسی شکایت‌ها و موارد نامعلوم در زمینه‌ی اخلاق و درستی پژوهش در صورت دریافت مجوز؛
- برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی در زمینه‌ی اخلاق و درستی پژوهش؛
- برگزاری گردهمایی‌های علمی به منظور رواج اخلاق و درستی پژوهش؛
- تولید انتشارات علمی در زمینه‌ی اخلاق و درستی پژوهش؛
- تدوین و انتشار آیین‌نامه، رهنمود و سایر مستندات مرتبط با اخلاق و درستی پژوهش؛
- عضویت در سایر مراجع علمی و حرفه‌ای به منظور بهره‌گیری از اطلاعات و تجربه‌ها و شناسایی فعالیت‌های کلان در جهان؛
- عضوگیری در کشور با قصد ترویج اهداف خود؛
- دریافت مجوز برای بررسی شکایت‌ها و پاسخ‌گویی به آن‌ها؛
- جذب و بکارگیری تجربه‌های استادان کشور.

